

СТ А Н О В И Щ Е

НА

КОМИСИЯ ЗА ЗАЩИТА НА ЛИЧНИТЕ ДАННИ

рег. № ПНМД-01-82 / 2020 г.

гр. София 24.09.2020г.

ОТНОСНО: Публикуване на решения, постановени по дисциплинарни производства пред Висшия дисциплинарен съд и дисциплинарните съдилища при адвокатските колегии

Комисията за защита на личните данни (КЗЛД) в състав - председател Венцислав Караджов и членове - Цанко Цолов, Мария Матева и Веселин Целков, на редовно заседание, проведено на 16.09.2020 г., разгледа писмо с вх. № ПНМД-01-82/10.08.2020 г. от от-госпожа Ралица Негенцова – председател на Висшия адвокатски съвет с молба към КЗЛД да изрази становище на основание чл. 57, пар. 1, буква „в“ и чл. 58, пар. 3, буква „б“ от Регламент (ЕС) 2016/679, във връзка с чл. 51, т. 2 от Правилника за дейността на Комисията за защита на личните данни и на нейната администрация по следните въпроси:

„1. *Законосъобразно и допустимо ли е при условията на чл. 6, пар. 1, б. „д“ и б. „в“ от Регламент (ЕС) 2016/679, Висшият адвокатски съвет като администратор на лични данни, обработващ лични данни по смисъла на чл. 10 от ОРЗД, на приложимо, спрямо администратора, основание за законосъобразност на обработването (чл. 6, пар. 1, буква „в“ от Регламент 2016/679 ЕУ, вр. със ЗА, раздел II от ЗА), за целите на изпълнение на решенията на Общото събрание на адвокатите от страната, проведено на 22.02.2020 г., по реда на Закона за адвокатурата, да обработва лични данни, свързани с присъди и нарушения на адвокати под формата на публикуването и оповестяването им в интернет среда на интернет страницата (сайта) на Висшия адвокатски съвет с адрес www.vas.bg, в меню „Служебен вход“, и в цялост, на постановените по дисциплинарни производства по Закона за адвокатурата решения (мотиви и диспозитив със заличени лични данни на адвокатите), на Висшия дисциплинарен съд и на дисциплинарните съдилища при адвокатските колегии, с които решения се налагат*

дисциплинарни наказания на дисциплинарно обвинени адвокати, и до която секция да имат достъп всички вписани адвокати, които към настоящия момент са повече от 13 500, след регистриран достъп чрез използването на двуфакторна защита (парола и уникално потребителско име и КЕП), и ако приложи техническите способности за анонимизиране на данни в съответствие със Становище 05/2004 на Работната група по чл. 29, прието на 10 април 2014 година?

2. Законосъобразно и допустимо ли е, при условията на чл. 6, пар. 1, б. „д“ и б. „в“ от Регламент (ЕС) 2016/679, Висшият дисциплинарен съд чрез своя председател, без да е администратор на лични данни, но обработващ лични данни по смисъла на чл. 10 от ОРЗД, на приложимо, спрямо администратора, основание за законосъобразност на обработването (чл. 6, пар. 1, буква „в“ от Регламент 2016/679 ЕУ, вр. със ЗА, раздел II от ЗА), за целите на изпълнение на решенията на Общото събрание на адвокатите от страната, проведено на 22.02.2020 г., по реда на Закона за адвокатурата, да обработва лични данни, свързани с присъди и нарушения на адвокати под формата на публикуването и оповестяването им в интернет среда на интернет страницата (сайта) на Висшия адвокатски съвет с адрес www.vas.bg, в меню „Служебен вход“, и в цялост на постановените по дисциплинарни производства по Закона за адвокатурата, решения (мотиви и диспозитив със заличени лични данни на адвокатите), на Висшия дисциплинарен съд и на дисциплинарните съдилища при адвокатските колегии, с които решения се налагат дисциплинарни наказания на дисциплинарно обвинени адвокати, и до която секция да имат достъп всички вписани адвокати, които към настоящия момент са повече от 13 500, след регистриран достъп чрез използването на двуфакторна защита (парола и уникално потребителско име и КЕП), и ако приложи техническите способности за анонимизиране на данни, в съответствие със Становище 05/2004 на Работната група по чл. 29, прието на 10 април 2014 година?“

Правен анализ:

В разпоредбата на чл. 4, т. 7) от Регламент (ЕС) 2016/679 е разписана дефиницията на понятието „администратор“, което означава физическо или юридическо лице, публичен орган, агенция **или друга структура**, която **сама или съвместно с други** определя целите и средствата за обработването на лични данни; когато целите и средствата за това обработване се определят от правото на Съюза или правото на държава членка, администраторът или специалните критерии за неговото определяне могат да бъдат установени в правото на Съюза или в правото на държава членка.

Съгласно чл. 117 от Закона за адвокатурата (ЗА) Висшият адвокатски съвет е юридическо лице със седалище град София. С разпоредбите на чл. чл. 118-125 от ЗА се

регламентират неговите състав, дейност и ръководство. Видно от посочените норми, Висшият адвокатски съвет обработва лични данни в изпълнение на целите на чл. 122 от ЗА, който въвежда изчерпателен списък на дейностите на този орган. Може да се направи обосновано предположение, че Висшият адвокатски съвет е администратор на лични данни на собствено основание и като такъв може да обработва лични данни при спазването на изискванията на Регламент (ЕС) 2016/679.

Дейността на Висшия дисциплинарен съд и дисциплинарите съдилища към адвокатските колегии се урежда с разпоредбите на чл. чл. 128-146 от ЗА. Като отделни структури на съсловната организация, натоварени от закона със специфични, строго регламентирани задачи, Висшия дисциплинарен съд и дисциплинарите съдилища също има основание да бъдат определени като отделни администратори, които сами определят какви категории лични данни да обработват с оглед установените им със ЗА правомощия. Наказанията, които Висшия дисциплинарен съд може да налага са изчерпателно изброени в чл. 133, ал. 1 от ЗА, както следва:

1. порицание;
2. глоба от една до осем минимални работни заплати;
3. лишаване от право да бъде избран в органите на адвокатурата за срок от една до три години;
4. лишаване от право да упражнява адвокатска професия за срок от 3 до 18 месеца;
5. лишаване от право да упражнява адвокатска професия за срок до 5 години при повторно нарушение.

Публикуването на решенията по дисциплинарни производства на официалния сайт на Висшия адвокатски съвет е дейност, свързана с обработване на лични данни, която може да бъде определена като съвместна между Висшия адвокатски съвет, като собственик на сайта и Висшия дисциплинарен съд и дисциплинарите съдилища, като структури, постановили решенията. Целта на публикуването на практиката по дисциплинарни дела е обща – да се информират членовете на адвокатурата как се вземат решения от Висшия дисциплинарен съд и дисциплинарите съдилища и каква е практиката им през годините.

Тук следва да се направи съществено разграничение с целта на обнародването на решенията по дисциплинарни дела по смисъла на чл. 144 от ЗА, съгласно разпоредбите на който адвокатският съвет вписва дисциплинарното наказание в досието на адвоката или на адвоката от Европейския съюз и изпраща препис от решението на Висшия адвокатски съвет, за да се отбележи в Единния регистър на адвокатите, а председателят на Висшия адвокатски съвет предприема действия за обнародване в "Държавен вестник" на решението, с което се налага дисциплинарно наказание по чл. 133, ал. 1, т. 4 и т. 5 от

ЗА. Важен елемент от процедурата по обнародване на решенията по посочените две точки е, че макар и постановени от Висшия дисциплинарен съд, същите се придвижват за обнародване от Висшия адвокатски съвет чрез неговия председател. На обнародване не подлежат решенията, с които се налагат наказания по чл. 133, ал. 1, т. 1-3 от ЗА.

Обнародването на решението в „Държавен вестник“ е форма на изпълнение на наказанието. Съгласно чл. 237 от Закона за изпълнение на наказанията и задържането под стража (ЗИНЗС) наказанието лишаване от право да се упражнява определена професия или дейност се изпълнява от органите, които признават това право и контролират упражняването му, и от ръководителите на учрежденията, предприятията и организациите, където осъдените работят. Ако осъденият упражнява професия или дейност, от правото на упражняване на която е лишен, ръководителят на учреждениято, предприятието или организацията го освобождава незабавно.

При така направеното разграничение на целите, публикуването на решенията на Висшия дисциплинарен съд и дисциплинарните съдилища в специална секция с контролиран достъп на сайта на Висшия адвокатски съвет е обработване на данни, което може да се извърши на основание чл. 6, пар. 1, б. д) от Регламент (ЕС) 2016/679 (обработването е необходимо за изпълнението на задача от обществен интерес). Дейността на въпросните съдилища попада в обхвата на чл. 6 § 1 от Европейската конвенция за защита на правата на човека и основните свободи (ЕКПЧ), доколкото те се произнасят с решения като професионален дисциплинарен орган и в този смисъл е и трайната практика на Европейския съд по правата на човека (ЕСПЧ) (делото *Le Compte v. Belgium*, A 58 (1983); 5 ECHR 533 § 29). Такова произнасяне следва да отговаря на изискванията за справедлив процес в едно демократично общество. Елементи от справедливия процес са както задължението за подsigуряване на публично изслушване на наказвания, понеже компетентните да се произнесат органи се квалифицират като наказателни за целите на чл. 6 от ЕКПЧ (същото дело, както и *Verns v. France* (2011), *Hurter v. Switzerland* (2005), но също така на лицата, които могат да станат обект на преследване пред тези органи, да се гарантира предвидимост на правото и практиката, въз основа на които ще бъдат решавани делата им, правото им на обжалване на решенията пред „класически“ съд и публичност на постановените решения.

Следователно, за Висшия дисциплинарен съд е налице задължение за прозрачност при разглеждането на поверените му дела и на произнесените актове. Задължението за публичност на актовете не търпи изключения съгласно практиката на ЕСПЧ. Същата повелява, че публичност на решенията може да се постигне както чрез подsigуряването на достъп до тях чрез деловодна система или регистър, така и чрез обобщаване на решението на разглеждащия съд (*Lamanna v. Austria* (2001), *Crociani v. Italy* № 8603/79).

В този смисъл, подsigуряването на достъп до решенията на Висшия дисциплинарен съд и дисциплинарните съдилища за лицата, чиито дела могат да бъдат поверени на същите, ще позволи произнасянията им да отговарят на изискванията на чл. 6 от ЕКПЧ, което само по себе си включва реализиране на задача от обществен интерес за целите на правораздаването.

По отношение на обнародването на решенията по чл. 133, ал. 1, т. 4 (лишаване от право да упражнява адвокатска професия за срок от 3 до 18 месеца) и т. 5 (лишаване от право да упражнява адвокатска професия за срок до 5 години при повторно нарушение) от ЗА съществува законово задължение в съответствие с чл. 6, пар. 1, б. в) от Регламент (ЕС) 2016/679, но същото не обхваща обработване за целите на публикуването на страницата на самия Висш адвокатски съвет, още повече, че следва да се обнародват не всички дисциплинарни решения, докато на публикуване се ще подлагат всички постановени решения.

По смисъла на чл. 148 от ЗА, Висшият адвокатски съвет води единни адвокатски регистри за адвокати, за младши адвокати, за адвокатски дружества и за чуждестранни адвокати и именно в тези регистри се вписват дисциплинарните наказания след получаване на съответното дисциплинарно решение и, при наличие на посочените условия, решенията се изпращат за обнародване. Съгласно чл. 149 от ЗА адвокатските регистри са публични и следователно всеки заинтересован има възможност да се информира за наложено на даден адвокат дисциплинарно наказание, а в зависимост от наложеното наказание тази информация е налична и в Държавен вестник. В този смисъл, публикуването на интернет страницата на Висшия адвокатски съвет на решение със заличени лични данни на наказаното лице, целъ не да оповести конкретното нарушение на определено лице, каквато информация е публично достъпно по един или друг начин, а да популяризира самото постановено решение без фокус върху данните на физическото лице.

Способът за популяризиране – чрез публикуване на интернет страницата на Висшия адвокатски съвет, но след анонимизиране на решението, предполага, че личните данни ще се обработят преди, а не чрез публикуването им. Анонимизирането на данните в решенията за публикуване е добра практика с оглед целта (осведоменост за практиката на дисциплинарните съдилища) и следва да се извърши по начин, който да не позволява по-нататъшното идентифициране на конкретни физически лица. Това означава, че следва да се заличи всяка информация, която би довела до идентифицирането на засегнатите субекти на данни. Анонимизирането е широко приложима практика при публикуване на съдебната практика по смисъла на чл. 64, ал. 3 от Закона за съдебната власт.

Контролираният достъп до специализираната секция на сайта също е подходяща мярка за защита на данните, ако целта е свързана само с осведомеността на членовете на адвокатурата, а не и на цялото общество. Преценка за това се извършва от администратора, доколкото те определят целите и средствата за обработването на лични данни.

Тъй като решението да се публикува практиката по дисциплинарни дела е взето от Общото събрание на адвокатите в страната, следва да се направи още едно допълнително уточнение. Конкретното решение гласи следното:

„Общото събрание на адвокатите от страната да задължи председателят на Висшия дисциплинарен съд да публикува практиката на дисциплинарните съдилища и Висшия дисциплинарен съд в определено място на сайта на Висшия адвокатски съвет, като има предвид пълния текст с мотивите на решенията, със заличени данни, както и решенията на събиранията на съда, които се провеждат два пъти годишно.“

Видно от горното, на председателя на Висшия дисциплинарен съд, а не на Висшия адвокатски съвет е възложено публикуването на разгледаните по-горе решения, като обработването на личните данни е посочено в самото решение на Общото събрание на адвокатите в страната, а именно чрез заличаването им. С оглед на същото и предвид факта, че Висшият дисциплинарен съд обработва данните от постановените от него решения на самостоятелно основание, няма правна пречка данните да бъдат заличавани от същия този орган и решенията да бъдат предоставяни за публикуване на Висшия адвокатски съвет след заличаването – предоставените за публикуване документи няма да съдържат лични данни. Важно е да се има предвид, че при реализирано заличаване на данните, т.е. анонимизация на информацията, то последващото оповестяване не представлява обработване на лични данни, тъй като те вече не фигурират в публикувания документ. В този смисъл, няма правна пречка решенията да бъдат достъпни дори и за по-широк кръг от заинтересовани лица, като включително няма пречка да се разкрива и допълнителна информация, която не може конкретно да идентифицира лицето (например дадената адвокатска колегия, към която наказанието принадлежи).

Обстоятелството, че Висшият адвокатски съвет обработва същите данни, включително и от дисциплинарните съдилища при адвокатските колегии за целите на вписването им в единните регистри, също представлява самостоятелно основание за обработване. И Висшият адвокатски съвет и Висшият дисциплинарен съд обективно могат да пристъпят към анонимизиране на решенията чрез заличаване на личните данни в тях за целите на обществените интереси по популяризиране практиката на въпросния съд. Техническото качване на вече анонимизираните лични данни от председателя на Висшия дисциплинарен съд на сайт, поддържан от Висшия адвокатски съвет, по своите

характеристики не попада в легалната дефиниция на дейности, осъществявани от „обработващ на лични данни“ по чл. 4, т. 8 от Регламент (ЕС) 2016/679, доколкото в тези случаи председателят на Висшия дисциплинарен съд няма да действа от името на Висшия адвокатски съвет.

Важно е да се направи уточнение, че доколкото решенията, на които се цели публикуване, ще бъдат с изцяло заличени лични данни и няма да позволяват идентифициране на конкретното физическо лице по обратен път, то това конкретно обработване (разкриване чрез оповестяване) не попада в материалния обхват на чл. 10 от Регламент (ЕС) 2016/679, доколкото няма да включва лични данни.

Анализът е базиран изцяло на трайната практика на КЗЛД, свързана с обработването на лични данни на субекти на данни, както и на съдебната практика по жалби с такъв предмет и на указанията на Европейския комитет по защита на данни в тази насока. Становището на КЗЛД има консултативен характер за администратора на лични данни при прилагане на относимите правни норми. Това становище има единствено разяснителен характер по приложението на коментираните в него норми, без да поражда права и/или задължения за заинтересованите страни. Съгласно Регламент (ЕС) 2016/679 - Общ регламент относно защитата на данните, администраторът на лични данни сам или съвместно с друг администратор определя правилата и процедурите за обработване на данни, които трябва да са съответстват на закона и регламента. За предприетите от администратора или съвместните администратори действия по обработване на данните се прилагат както правилата на отчетност, прозрачност, добросъвестност, така и нормите отнасящи се до носене на административно-наказателна отговорност по отношение на законосъобразността на осъществяваните от него/тях обработвания.

Във връзка с горепосоченото и на основание чл. 58, § 3, буква „б“ от Регламент (ЕС) 2016/679, Комисията за защита на личните данни изразява следното

СТАНОВИЩЕ:

1. Няма пречка Висшият адвокатски съвет и/или Висшият дисциплинарен съд да обработват анонимизирани лични данни, свързани с присъди и нарушения на адвокати под формата на публикуването им в интернет среда на интернет страницата (сайта) на Висшия адвокатски съвет с адрес www.vas.bg, в меню „Служебен вход“ на основание чл.

6, пар. 1, б. д), при спазване на основните принципи по смисъла на чл. 5 от Регламент (ЕС) 2016/679.

2. По аналогия с чл. 64, ал. 3 от Закона за съдебната власт, публикуваните в цялост решения, постановени по дисциплинарни производства съгласно Закона за адвокатурата, следва да се извършва по начин, който не позволява идентифицирането на физическите лица, упоменати в тези актове, след регистриран достъп, чрез използването на двуфакторна защита (парола и уникално потребителско име и КЕП).

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ВЕНЦИСЛАВ КАРАДЖОВ

ЧЛЕНОВЕ:

ЦАНКО ЦОЛОВ

МАРИЯ МАТЕВА

ВЕСЕЛИН ЦЕЛКОВ